

Aleš Šteger

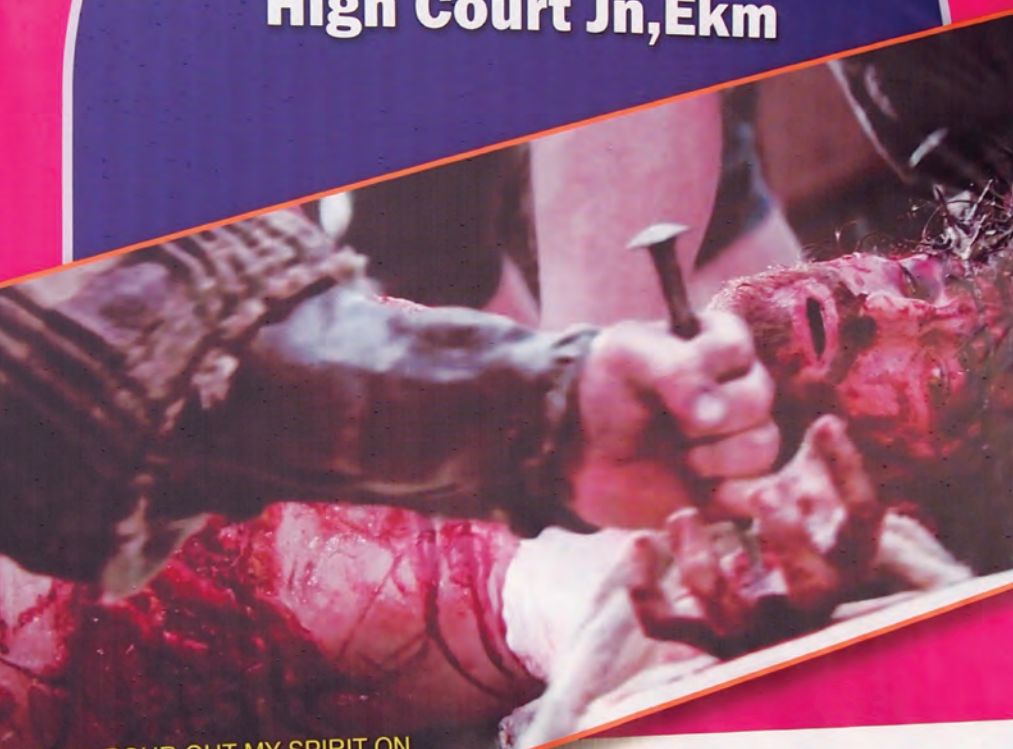
NA KRAJU ZAPISANO 5

Kochi, Indija
23. 3. 2016

Ko sem pred dvajsetimi leti prvič prišel v Indijo, sem doživel kulturni šok. Razkošje barv, vonjav, pulziranje življenja, radost in tragično speta na najtesnejšem prostoru, pulziranje življenja, tujost marsičesa in fascinacija z neko povsem drugačno logiko, pulziranje življenja in še enkrat pulziranje, pulziranje življenja, nikoli ločenega od smrti, marveč plešočega sredi nje, me je notranje zaznamovalo. Indija – njena kultura in vsakdan – je vse in obenem lastno nasprotje. Popolna odprtost, nepredvidljivost, nezaslišano razkošje bivanja so me omrežili, napolnili moje sanje in misli. Vedsko izročilo pravi, da za imenom in podobo, ki sta smrtna, stoji nesmrtni dih. Spomnim se mrtve ženske na cesti, nad katero se je sklanjal jokajoči otrok. Spomnim se praznovanj verskih praznikov. Spomnim se jutranjih vaj joge, ki so jih naši gostitelji izvajali ob štirih zjutraj pred vključenim televizorjem, spomnim se petja v kinodvoranah ob gledanju masala filmov in pokljanja človeških kosti, ki jih je požiral ogenj na obrežju Gangesa v Varanasiju. A kljub vsemu temu je vsak dan v Indiji bil in ostaja povsem nepredvidljiv. Edina gotovost je, da bom soočen z izobiljem, da bo pot presečenec in da bo najbolje imeti za na pot vodiča, neke vrste Vergila, po možnosti takega, ki ne bo vedel za vlogo, ki ga čaka, in bova ravno zato lahko krmarila med bogatijo in revščino, med preteklostjo in prihodnostjo, med dobrim in zlim. Ko to pišem, se smilim samemu sebi. Teh besed, teh misli, ki jih zahodnjaki vidimo obrzdana med naša revna nasprotja, bržkone ne bi napisal noben Indijec, nobena Indijka. Nasprotja? Ponavljam: pulziranje, pulziranje celote življenja.

Od srca se zahvaljujem Markotu, Evi, Tini, Fahadu za njihovo pomoč, vsem voznikom rikš in izjemnim, nasmejanim ljudem, ki so z mano delili svoje prostore.

MARCH
18,19,20-2016
Infant Jesus Church
Parish Hall
High Court Jn,Ekm



**"I WILL POUR OUT MY SPIRIT ON
ALL PEOPLE(Joel 2:28)**

FRIDAY- 5.00-8.30 pm,
SATURDAY-9.30 am to 8.30 pm
SUNDAY-10 am to 5.45 pm

Brez elektrike.

Sredi noči neurje.

Ventilator je nehal šteti neskončnost svojih krogov in v hipu so komarji planili name kot drobni demoni.

Ostal sem brez vsakršne zaščite pred nočnimi morami.

Sredi sanj o spopadu vesoljcev, oblečenih v modre skafandre, se pojavi kristalno žgolenje jutranje ptice, ki svobodno potuje skozi kovinsko rešetko na oknu.

Kaplje. Bobnajoče kapljanje po pločevini.

Jutro napoči nenadoma, kot da je nekdo zunaj prižgal luč.

Iz škatlastega hotela stopim v bohotno arhitekturo zvokov.

Ženska v sariju na ulici črpa vodo, od zadaj brnenje stroja, zašito skupaj z jutranjim vreščanjem vranov.

A obenem napev, nekje, nedoločno, od zadaj, od spredaj. Nekje.

Sledim mu.

Brez elektrike v sobi, toda zunaj, na ulici, je vse, karkoli doseže moje čute, elektrika.

Napev v zraku je vse bolj jasen.

Ima podobo znanega mučenika, drastično upodobljenega na plakatu.

Kri šprica, žebliji prodirajo skozi dlani, to je estetika, ki jo dobro poznam, a izgleda sila umetno presajena semkaj iz druge kulture.

Jutranja maša v cerkvi. Pojutrišnjem bo veliki petek.

Križev pot, kako nenavaden začetek dneva, pomislim, kako nenavaden, presenetljiv začetek za Indijo, pomislim in pogledam na vernike, ki so si kot v kakšni mošeji ali v kakšnem

hindujskem templju sezuli čevlje, da stojijo bosí pred vsemogočnim.

Kajti vse je religija.

Tukaj.

Vse je religija.

Tudi komunizem, v Kochiju, v Kerali.

Tudi sari gospe, ki vstopa v cerkev.

Tudi motorno kolo fanta, ki je prišel molit za svoj dan.

Vse je religija in vsi mi del obreda.

Karkoli počnem, sem del kulta.

Karkoli pomislim, tam zadaj je gotovo neki hudomušni bog, ki prišepetava zmote in zablode in dobra in manj dobra dejanja.

Nekako tako.

Kajti vsepovsod je elektrika.

V napevu njemu, ki je pod križem padel v malalamskem jeziku.

V vreščanju vran v kronah jutranjih palm.

V čeladi naslednjega fanta.

V komarju, ki sede na mojo dlan, potisne svoj rilček med pore, da zasrbi.

Na ulici luže, v katerih se nebo ogleduje, zastrto.

V avtobusu muzika na ves glas, iz njega stopijo nasmejane gospe, nasmejani otroci, na koncu še nasmejani voznik.

Za njimi, nad njimi, vsenaokrog ogromna drevesa, njihove veje se stegujejo proti streham bližnjih zgradb, ustvarjajo fino zeleno pahljačo med tukaj, na zemlji, in tam.

Stopim k enemu od teh dreves.

Vprašam, kako mu tu pravijo: tanalmaram.

Položim levo dlan na njegovo skorjo.

Vprašam, brez človeških besed, brez misli ga vprašam.

V jeziku, ki ga deliva.

V dihu, ki je ta jezik brez besed.

Od kod, kje in kam?

Osnovna vprašanja.







Veliko odgovorov spolzi v mojo dlan.
Zdaj jih nosim v sebi.
Če bi zapihal veter, bi odgovori zašumeli.
A vetra ni in v hrupu brnenja avtobusov in rikš,
v trobljah, ki odzvanjajo med krakanjem vran, se tak skorjast
pogovor zlahka presliši.
K meni pride psiček.
Na sredi ceste je, se ne zmeni za promet.
Varen je, sumljivo prepričan vase, obenem nezainteresirano
radoveden.
Kar pride, to je.
Takšen je ta psiček.
▪ 12 Takšno je to jutro, polno trobljenja, napevov in oglašanja
vranov.
Psiček gre ležerno za mano, potem ob meni, potem spredaj,
zdaj me že vodi.
Avtobus mu zatrobi.



Umakni se s ceste, psiček.

Psiček se ne meni za moje strahove, njegovo telo, njegova hoja je oboje hkrati.

Kar pride, to je in obenem: umaknem se, ko mi ne preostane kaj boljšega.

Takšna je tudi njegova hoja.

Sprednji par nog stopa ponosno in ravno, zadnje krmili priviti rep proti pločniku, par centimetrov proč od velike gume avtobusa.

Potniki nasmejani izstopajo.

Spet so nasmejani.

To je že prav nezaslišano, vsekakor sumljivo.

Pristanišče, potniški terminal.

Kaj vse ne počnemo ljudje, jutro za jutrom v svojih življenjih, recimo sekamo luknje v kokosove orehe ali si prelivamo čaj iz skodelice v skodelico, kot bi bilo prelivanje vse, kar smo,

13 ■





trenutek, ko nas neka konstelacija, usoda ali božanstvo preto-
či iz ene posode v drugo.

Pripovedujejo mi o hudi nesreči.

Potniška in tovorna ladja, ki sta trčili nedaleč od obale vsem
na očeh.

Potniška ladja se je prelomila.

Vsem na očeh.

Poskusi reševanja.

Celo neki tujec je skočil v vodo in pomagal reševati.

Dvanajst utopljenih.

To je bilo že pred štirimi meseci.

Štirje meseci v eni skodelici, mi v drugi, vmes informacija,
ki se skupaj z nami pretaka iz prve v drugo in iz druge nazaj v
prvo.

To jutro je že bilo.

To jutro bo zmeraj znova.

Vsako jutro pripeljejo ribiči ulov v malo pristanišče.

Toliko ribic, razporejenih v kupe po tleh, kot bi jih nekdo
namnožil.

Vodja sindikata nadzira razkladanje ladij.

Grleno petje ponudbe.

Preplet glasov, ki žlobudrajo cene.

Ritem neskončnih ponovitev.

In spremljevalni zbor vranov.

Tu in tam kakšna ptica ukrade kos ulova, ga kljuva skrita med
škatlami, dokler ji ga ne ukrade katera od pristaniških mačk.

Vse je religija.

Plenjenje je religija.

Politika je religija.

In mačka, ki je ribo, je religija.

Tudi vodja komunističnega sindikata je religija.

Mošeja, muslimansko pokopališče, grobovi, nasuti na gosto
med zelenjem – vse to je religija.



Ostanki potniškega trajekta, prelomljenega na pol, kot okostje kake velike ribe ležijo na obali.

In ženska, ki moli roko skozi rešetko blagajne na pomolu, kupujoč karto za Ernakulam.

Neka prapodoba, neko prečenje časa, ta roka, ta prikritost, to seganje skozi rešetko, ta hiter gib, dlan, ki huščne kot bližnja sorodnica vetra.

Naslednji trenutek osir ženskih rut, ki v hipu razdelijo karte in se zarotniško odpravijo proti pomolu za vkrcavanje.

Ta gib ženske dlani, nikoli videne, to udejanjeno prepoznanje skoraj neznosnega nikoli več, ki seže skozi rešetko, se zapiše vame.

Ne razumem, zakaj prav to.

Sicer vse vem, a le onstran tega, kar imenujemo jezik.

Občutek epifanije, kot pri svetlikanju svetlobnih zajcev nekaj minut pozneje na pletenem nadstrešku barke.

Kaj mi govorita dlan in svetlikanje?

Sorodno pripoved kot drevo.

Vetra ni od nikoder.

In jaz se hranim z nenehno lakoto po naslednji epifanični pripovedi.

Medtem stare hitro hlapijo.

Nekaj pa obvisi.

Gib roke, nerazumljen, globoko doživljena izmenjava, napolnjena s časi, ko ni bilo ne tega očesa ne te dlani, uzrtje, ki je, ne glede na gib, čakalo name.

Zvon.

Brnenje ladijskega motorja popusti.

Vkrcavanje, izkrcavanje, brez besed, brez izklicanega imena kraja, pristanišča, destinacij.

Kako nenavadno, kako neindijsko, kako tihotno.

Spoštljivost pred vodo, pred peno, ki se z lahnim smradom dviga s premca, vsenaokrog tankerji, tovarne ladje, voda je kalna, nepredirna, za njo se ničesar ne vidi.







Tako kot v meni. Gib te roke, ki hušknje kot veter skozi rešetko in je v naslednjem trenutku spet zastrt, morda povsem neobstoječ, misel, ponovljena zmeraj znova, gib, ki me ne zapusti.

Razen njega se v meni ne vidi ničesar.

Oranžna plastika reševalnih obročev, vrvi in rja na okostju ladje.

V daljavi separacija, nalaganje in razkladanje kontejnerjev, žerjavi, premiki v pokrajini, ki jo je ustvaril človek.

Sem, v to razkošje sem se odpravil, v to vse bolj lepljivo vročino, da bi, zlepljen s svojo pripravljenostjo predati se bistroumnemu naključju in z buhtečim razkošjem tega kraja, našel neki doslej neznani, nezamisljivi kraj, našel konec neke niti, se po njej otipal, pripisal, se z njo izvelel skozi labirint.

Razkošje, a skozenj vodi ena pot.

To je skupno najbolj bogatemu in najbolj revnemu človeku.

Oba sta mnogi, a v danem trenutku zreducirana na eno.

O svoji poti ne vem nič, je niti ne slutim.

Zato rabim svojega vodiča, da me popelje skozi neznano.

Ali kar sedem vodičev, da me popeljejo.

Na drugi strani reke Peria.

Tam je Ernakulam.

Kaj so imena?

Kaj smo, imena?

Bučna prometna ulica.

Korenine drevesa preraščajo tablo z imeni avtobusnih destinacij.

Rja je požrla že večino črk.

Rja je lačna.

Drevo je lačno.

Kaj smo, imena?

Kaj so mesta?

Voznik rikše, pelji me,

Pelji me na kraj,

Pelji z rikšo, pot pozna,